

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De demetrio [et] nicanore. ca. vj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Rachabeorū. I.

sicudas ab arce et admonuit castra ptra cas-
tra regi. Et ordinauit rex dñi luculo exercitū.
et ostenderunt elephat̄ sanguinez vne et mori,
ad acuendū eos in plū. et astiterunt singulis ele-
phantib⁹ ad custodiā mille pedes loriciati, et
equites, et turre lignace erat sup singulos
et in turre, xxiiij. viri pugnates desup, et int̄
magister bestie. Et disticta ē pars exercit⁹ re-
gis sup montes, alij p loca ibat humilla. Et
resplenduit sol in clypeos aureos, et resplens
duerunt montes ex eis, et apparuit iudas in p-
lio cu suis, et occiderunt de exercitu regis, dc.
viri. Et vidit eleazar⁹ frater iudee una de be-
stis ceteris eminentiorē, et arbitras regē cē
in ea, currit p hostes et subiit elephantē et
effudit eū in rimblico, et cadēs elephas op-
pressit eū. Tūc dñi uerterunt iudeia plio, et ascē
dit rex post eos, et capta bethsura positisq; i
ea custodib⁹ obsedit hierusalē, et statuit illi
balistas et machinas et ignis sacla et scorpī
os ad mittendas sagittas et fundibula. Esce
autē nō erat i vībe eo q septim⁹ ann⁹ esset et
egressi sunt plures. Tūc audiuit iudas q pbi
lipp⁹ redierat pside, et q̄rebat suscipe regni
negotia, et suggestit regi dices. Deficim⁹ q̄ti
die, esa nobis modica ē, et munit⁹ est locus
quē obsidem⁹, et incubuit nob ordinare de re-
gno. Demus ergo dextras hoib⁹ istis statui-
entes ut ambulet i legib⁹ suis, et seruat nob̄
Et facta pace surauit rex et pncipes el, et in-
trauit monte syon, et vidēs munitionez loci
rupit iussurandū, et destruxit murū in giro.
Et reuerlus antiochla inuenit philippū do-
minancē in ea: et vi occupauit ciuitatē.

Dedemtriorū nicanore. Capl'm. VI

Q̄ tempore exi/

e it demetrius seleuci fil⁹ ab urbe
rhoma, et ascēdit i ciuitates mar-
timas regnauit ibi. Hūc dñi adhuc puer et
patruus el⁹ antioch⁹ epiphanes p̄uauerat
regno, et ascēdit rhomā i accensionē patruis.
Audiesq; patruū defunctū rediit, et plures
recepérunt eū. Sed exercitus ligauit antio-
chii i lissā ut traheret eos ad eū. Qd̄ cu acce-
pserit. Nolite mihi
ostendere faciē eoz. Et   Quia german⁹ me⁹
occidit eos exercit⁹, et   est antioch⁹, nō des-
cedit demetri⁹ sup soli ceret me occidere es-
um patrio sui. Tūc ve- um, h̄ vos occidite,
nerit ad regē impn⁹ ex-

israel, et alchimus aaronita dñr eoz q̄ voles
bat fieri sacerdos. Et accusauerunt iudā dicē-
tes. Perdidit iudas oēs amicos suos et nos
disperdiāt de terra nostra. Multe q̄ vītrū cui
credis qui videat exterminū et vindicet nos
Et istituit rex alchimus pncipē sacerdotum,
et misit cu exercitu bachidem in iudeaz. Qui
misit nūcios ad iudam et frēs eius in dolo lo-
quētes de pace. Et nō attēdit iudas sermoni
bus eoz. Multi p̄ d plo crediderunt eis
dicētes. Homo sacerdos de semī aaron ve-
nit nō decipiet nos. Et egressi sunt ad bachidem,
et occidit ex eis sexaginta viros una die
fm illud. Sanguinē sanctorū tuorū effuderūt
in circuitu hierusalē, et non erat qui se p̄epuliret.
Alij fingerūt ab eo dicētes. Nō est ei ueritas
et iudicium seducebat oēs verbis, et ad libitū cuiq;
loquens subito manu valida transfugaz cr-
asceptus eit, et fecit mala in hieral'm plus q̄
oēs gētes. Qd̄ attēdes iudas cessauit exire i
regloes et fecit vindictā in viros desertores.
Uides aut̄ alchimus q̄ nō possit iudā sustine-
rerediit ad regē acculans iudā in multe. Et
misit rex nicanorē qui cu eo fuerat rhome in
iudeā, mandās ei euertere p̄plim. Et venit n̄i
canor in hieral'm cu exercitu, et locut⁹ est ad iudā
in dolo p̄b̄is pacific⁹ et salutariē se iniū-
cē. Sz cu iudas itellexisset iſidias, exilijs re-
fugit ad siuos. Postea p̄gressi sunt iuicuū
capbarsalama, et vici iudas fugit in ciuitatē
dauld. Et egressi sunt sacerdotes ad nicanorē
supplicātes et oīdentes holocausta q̄ offere-
bat p̄ rege, et irridēs sp̄uevit eos, et apponens
manū capiti iurauit. Nisi tradit⁹ fuerit mihi
iudas cu rediero succendā locū istū. Et rece-
pit nicanor a hieralz, et venit in bethoron, et sus-
cepit exercitū syrie sibi destinatū. Et exiit
iudas cu tribu milib⁹ post eū, et cōmiserūt p̄-
liū tertia die mensis adar, et p̄trita sunt castra
nicanoris, et cecidit sp̄ē p̄muī, et fugit exerci-
tus el⁹ armis plectis. Et egressi sunt d castel-
lis iudee in circuitu, et percusserunt eos usq;
ad vnum. Et caput nicanoris amputantes
et dexteram quaz superbe extenderat suspens-
erunt ea contra hierusalē, et linguam eius
minutatim incissam dederunt aib⁹ ad co-

Historia libri

medendū. Et statuerūt dīem illā solennem
omnibz annis. Et siluit terra iuda a pījs dī
es paucos.

De federe iudeoz cum romanis

Lapl'm, VII,

Iudee audīuit in

das nomē romanoz r̄ virtutes eo
rū quas fecerāt in orbe, et q̄s vo
lebāt: vel prīnabat regno vel exaltabant r̄ q̄
cū amicis optime p̄seruabant amicitias, r̄ i
omnibz istis nemo postulabat sibi diadema
Et fecerāt sibi curiā, r̄
ccxx. Iudiu agentes. Res publica romā
Et misit romā cupole noz pī regibz trāz
mū filiū ioannis, r̄ iā
sonē filiū elezari. Qui
intrātes curiā dixerūt. Res publica romā
Judas machabeus et noz pī regibz trāz
fratres el̄, r̄ pls iude
orum miserit nos ad quo pī prim' fuit in
vos statuere yobiscū
societate, et vt auferatis ab eis iugū grecoz
Placutq̄ sermo romanis, et scripserūt fede
ris formā, r̄ rescriptū in tabulis encis mīse
rūt in hierlm, vt eēt ibi memoriale ī hūc mo
dū. Bene sit romanis r̄ gēti iudeoz in mar
r̄ in terra. Et pac in eternuz. Qd si institerit
bellū romanis: auxiliū feret ges iudeoz, nō
accipiens stpēdia a romanis. Id sp̄m faciet
romani iudeoz. Tūc scripserūt romanī ad de
metru Quare grauasti iugū tuum sup amic
cos nostros r̄ locios iudeos. Si ḡter adi
erint nos aduersum te faciem illis iudiciū,
r̄ pugnabimus tecū terra mariez.

De morte iudee. Lapl'm, VIII,

Ptereā cum au

dissēt demetri⁹ q̄ cecidit nīca
nor cū suis milie rursū in iudeā
bachidē r̄ alchimū, r̄ dextrū cornu cū illis et
aplicuerūt exercitū ad hierlm. Et surgentes
abierūt in berea, r̄ iudas posuit castra in la
sa, cū trib⁹ milibz elector⁹. Qui vīdētes multi
tudinē hostiū timuerūt valde, r̄ subtraserūt
se ī castris, nec remāserūt cū iuda, nisi, dccc,
viri. Sed r̄ iudas corde dissolutus est nam
bellū purgebat eū, nec habebat tps̄ ḡgregā
di. Et locuti sunt ad eū qui residui erāt. Nō
poterim⁹ p̄tra eos, sed liberemus aīas nīas
mō r̄ reuertamur ad fratres nīos, r̄ tunc pu

gnabū aduersus eos. Qui rūndit Absit illā
rem facere vt fugiam⁹ ab eis, r̄ supinducam⁹
opprobriū glie nīre, sed moriamur in virtute p
pter fratres nostros. Et ḡgressi sunt cū hosti
bus r̄ expugnabāt cornu dextrū. Qui aut in
sinistro cornu erāt, venerūt eis a tergo, r̄ in
grauati est preliū, r̄ cecidit iudas, r̄ ceteri su
gerūt. Simon aut r̄ ionathas fratres ei⁹ re
dimētes corp⁹ eius ab hostiibz tulerūt illud i
modin. Et sepellerūt in sepulcro patrū suoz.
Et planxit cum pl̄s terre planctu magno, r̄
emiserūt inq̄ in isrl. r̄ facia est fames magna,
r̄ tradidit se bachidē omnis regio. Et de
git bachides impios viros, r̄ p̄stituit eos do
mīnos regiōis. Qui p̄sequerāt amicos iu
dei, r̄ ḡgregati sunt amici iudei, eligentes ion
than in ducē sibi.

De ionatha.

Capl'm, IX,

I surrexit ion

thas loco iudee fratribz suis, r̄ q̄
bat bachides eū occidere. Tūc
ionathas cū suis fugit in dektū thecū, r̄ mi
sit frēm suū ioannē ad nabutheos amicos su
os vt cōmodarēt ei apparatū suū qui erat pī
closus. Et exēentes filiū zamri p̄cesserūt io
annēr tulerūt oīa que habebat. Post hū
ciatū ē ionathe r̄ simoni fratri ei⁹ q̄ filiū zam
ri facerent nuptias r̄ duceret sponsam ex ma
daba, r̄ surrexerūt ad eos dī lñsidij s p̄cesserūt
multos in vīndictā sanguis fratris sui, r̄
redierūt ad ripā iordanis. Et audiuit bache
des r̄ venit die sabbato r̄ in virtute magna.
Et dixit ionathas ad suos. Ecce bellū ex ad
uerso, aqua yō iordanis hinc r̄ inde, r̄ palus
des r̄ saltus, r̄ nō est locus dīuertendi. Lā
mate ergo ī celū, r̄ pugnem⁹, r̄ cōmīsum⁹ ē
bellū. Et ceciderūt ex pte bachidēs mille viri
r̄ versus est bachides in fugār reuersus cī
hierusalē, r̄ edificant ī iudea ciuitates mu
nitias, r̄ posuit custodīā ī eis. Et accepit fili
os principū regiōis obsides, r̄ posuit eos ī
arce ī hierlm ī custodia. Tūc p̄cepit alch
mus destrui muros dom⁹ sancte interioria,
r̄ destrui oīa p̄phera. Tūc cepisset oīa
re p̄cessus est paralysi, r̄ mortuus est cū tot
mēto magno. Tūc rediit bachides ad regem
r̄ siluit terra iuda duobz annis. Post q̄s viri
iniqui ī israel reducerūt bachides ī iudea.
Qui voluit cōprehendere ionathan occulit
sed nō potuit, nā innotuit cōsiliū ei⁹ ionathe

